

'NEPALSKI SAN U HRVATSKOJ'

Kakva je Hrvatska prema migrantima? Vidimo li u njima ljude ili...

Hrvatska je zbog manjka radne snage i odlaska velikog broja građana u inozemstvo otvorila svoja vrata ekonomskim migrantima iz drugih zemalja. Posljednjih godina pod pritiskom poslodavaca i udruga poslodavaca povećavaju se kvote za radne dozvole i ublažavaju procedure njihova izdavanja.

 30.08.2023. u 17:01

Foto: HINA/Miljenko Klepac

TEKST SE NASTAVLJA NAKON OGLASA

Ova je žena u 2 tjedna izgubila 10 kg viška. Pogledajte kako>>

Popuštanje urina? Završit će s 1 ČUDNIM sastojkom

Sponsored by Midas

Hrvatska je, na žalost ili na sreću, iscrpila tradicionalne bazene za privlačenje radne snage u svom okruženju, poput Bosne i Hercegovine, Srbije, pa čak i Kosova te se poslodavci okreću stihijski i neplanirano zemljama Azije i u manjoj mjeri Afrike za privlačenje nove radne snage.

Brza zarada u posredovanju

Dokaz da je uvoz radne snage u Hrvatsku, otkad se nalazi u Schengenskom području, postao vrlo unosan biznis potvrđuje i podatak o više od 500 novoregistriranih agencija/tvrtki za uvoz radne snage. U dosadašnjem dijelu 2023. godine Ministarstvo unutarnjih poslova izdalo je 50 posto više radnih dozvola, a samo u 2022. u Hrvatsku je službeno pristiglo oko 124 tisuće stranih radnika, odnosno toliko je dozvola izdano za boravak i rad. U 2023. očekuje se kako će ta brojka i službeno premašiti 180 tisuća.

Strani radnici najbrojniji su u graditeljstvu, ugostiteljstvu, turizmu, ali i trgovini i ostalim uslužnim djelatnostima (primjer dostave i taksi službi).

Hrvatska, dakle, privremenim uvozom radne snage - zasad uglavnom dozvolama na godinu dana - nadomješta manjak vlastite radne snage, jer je proteklih desetak godina Hrvatsku napustilo gotovo pola milijuna građana.

Ispražnjeni bazeni za uvoz radnika u okruženju

No kako se svi slažu da se tradicionalni bazeni za uvoz radne snage u Hrvatsku prazne, jer ti ljudi za veće plaće odlaze u zapadnu Europu (Austriju, Njemačku, Švedsku), tako Hrvatska još uvijek uvozi radnu snagu iz Srbije, BiH, Makedonije i Kosova, ali sve više i od donedavno neuobičajenih dijelova svijeta - Filipina, Nepala, Bangladeša, Indije, Pakistana te dijelova nekadašnjeg Sovjetskog Saveza - Uzbekistana, Tadžikistana, Turkmenistana, ali i Latinske Amerike - Perua, Kolumbije, Meksika i Kube.

Za državljane BiH lani je izdano (34.443 dozvola) i Srbije (18.238), a na trećem mjestu je Nepal (11.212). Slijedi Sjeverna Makedonija (9594) i Kosovo (8333). Od ukupnog broja, 73.374 dozvole su bile za novo zapošljavanje, 25.181 za produljenje dozvola, a 16.788 za sezonske radnike (od toga najviše u turizmu i ugostiteljstvu, 15.451). Najviše se od ukupnog broja dozvola odnosi na graditeljstvo (49.161), potom turizam i ugostiteljstvo (31.372), industriju (15.530), promet i vez (6628) te poljoprivredu (2719), podaci su MUP-a.

Ovo su stvarne plaće nepalskih radnika u Hrvatskoj

Foto: HINA/Admir Buljubašić

Liberalizacija procedura

I dok u graditeljstvu nije rijetkost vidjeti radnike iz Pakistana, Indije ili čak pojedinih afričkih zemalja, Nepalci dominiraju u dostavi, te sa drugim azijskim migrantima preuzimaju poslove taksi vozača uglavnom putem internetskih platformi - Bolt, Uber. Među takvim vozačima, osobito tijekom turističke sezone, moguće je vidjeti i značajan broj osoba iz Makedonije i Srbije (zanimljivo pretežno Loznice, Niša ili Beograda).

Osobe ženskog spola, dominantno dolaze s Filipina, te preuzimaju poslove čišćenja i rada u trgovinama ili skladištu, te ugostiteljstvu. Strani radnici teže mijenjaju poslodavca jer su radne dozvole vezane uz postojećeg poslodavca, te je potrebno ishoditi novu dozvolu, a mnogi dolaze u Hrvatsku jer, prema riječima stručnjaka, trenutačno jedina uz Portugal s područja Europske unije ima vrlo liberalnu proceduru uvoza nekvalificirane ili slabije kvalificirane radne snage.

Hrvatska planira tu proceduru dodatno liberalizirati na način da dozvole ne bi više bile vezane uz poslodavca, odnosno da bi strani radnici imali veću slobodu promjene posla nakon što dobiju radnu dozvolu u Hrvatskoj, te da bi njihovo trajanje bilo pet godina, a ne godinu dana kao sada.

Poznavatelji tematike, procjenjuju da bi takva liberalizacija procedure mogla biti uvod u iduću fazu useljavanja u Hrvatsku, odnosno da će se ponoviti trendovi već viđeni u zapadnoeuropskim zemljama (Njemačka, Francuska, Belgija, Austrija), a koji podrazumijeva spajanja obitelji i stvaranje getoa, odnosno središta u kojima dominantno žive strani radnici.

Zbog ogromnog rasta prihoda neke tvrtke su upale u oči poreznicima

Poslodavci bez milosti

To dosad u Hrvatskoj nije vidljivo. Poslodavci u pravilu stranim radnicima osiguravaju jeftiniji smještaj (najčešće kolektivni za veći broj radnika) i organiziranu prehranu, što im naravno i naplaćuju. Brojni migranti, osobiti iz azijskih zemalja, u Hrvatsku dolaze posredstvom više agencija, s jedne strane inozemne i s druge hrvatske, koje im svoje usluge dosta naplaćuju. Mnogi se stoga u zemljama svog rođenja značajno zadužuju i godinama moraju raditi da bi taj novac vratili, a istodobno svojim obiteljima doznačuju dio zarade.

Od svih migranata pristiglih u Hrvatsku najviše pažnje javnosti dosad su privukli radnici iz Nepala koji su se već organizirali i kulturno i sindikalno, a čak su i ugostiteljsku (nepalski fast food) i trgovačku (nepalska trgovina u Zagrebu) uspjeli prilagoditi svojim navikama te su u samom središtu Zagreba već proslavili javno i neke svoje nacionalne praznike.

Dosad je evidentiran određen broj rasističkih napada na strane radnike, koji su uglavnom sankcionirani i javno osuđeni od svih bitnih državnih i lokalnih dužnosnika, što je bitno zbog poruke i onemogućavanja stvaranja ksenofobne atmosfere u hrvatskom društvu.

U Zagrebu otvorena prva nepalska trgovina

Radnička fronta i sindikalni angažman

Evidentiran je i određeni broj kriminalnih aktivnosti migranata, ali zasad su njihove kriminalne aktivnosti zadržane u okviru migrantskih zajednica, te određeni broj iskorištavanja migranata. Naravno da su se pojavili poslodavci koji su stranim radnicama i radnicima oduzimali dokumente kako bi ih spriječili da potraže bolji posao, neki ih smještaju u neodgovarajuće prenatrpane kuće i stanove ili čak iskorištavaju ustupajući ih drugim poslodavcima. Najviše je od svih političkih stranaka zasad o položaju migranata i potrebi zaštite njihovih prava u javnosti govorila Radnička fronta i saborska zastupnica **Katarina Peović**.

Problem integracije i socijalizacije stranih radnika jedan je od ključnih hrvatskih problema, a zasad su, čini se, njega svjesni tek na sjeveru Hrvatske gdje je Varaždinska županija prva počela s programom integracije stranih radnika.

*Dopušteno je prenošenje sadržaja uz objavu izvora i autora.

****Tekst je nastao u okviru projekta "Kakva je Hrvatska prema migrantima" i objavljen je uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije iz "programa poticanja novinarske izvrsnosti".**

Agencija za elektroničke medije
Agency for the electronic media

Kaufland

OD ČETVRTKA, 2.11.

Seka sveznalica
interaktivna plišana
igračka
visina cca. 40 cm
komad

SUPER CIJENA
369.12~~...~~
samo **48.99€**

6+ god.

Kaufland

OD ČETVRTKA, 2.11.

Drvena željeznica sa
svemirskom postojom
pakiranje

SUPER CIJENA
samo **499.57~~...~~**
64.95€
DODATNO
-23%

3+ god.

Kaufland

OD ČETVRTKA, 2.11.

Pečnica za izradu
plišanca
dimenzije cca. 28x20x18 cm
pakiranje

SUPER CIJENA
5.95~~...~~
samo **0.79€**
DODATNO
-20%
uz Kaufland Card*

5+ god.

VIŠE S WEBA

Riješite se bokova i celulita ovom novom metodom

Oglas

100% prirodna kosa izraste natrag za 28 dana. Prvi rezultati vidljivi su za 24 sata! Ček!

Oglas

Popuštanje urina? Završit će s 1 ČUDNIM sastojkom

Oglas

Popuštanje urina? Završit će s 1 ČUDNIM sastojkom

Oglas

100% prirodna kosa izraste natrag za 28 dana. Prvi rezultati vidljivi su za 24 sata! Ček!

Oglas

Dvije 19-godišnjakinje zarađuju bogatstvo s 1 ritualom

Oglas

Magistra farmacije preporučila nam je šest proizvoda za borbu protiv akni. Znamo gdje ih naći

Oglas

PROMATRALI HRVATE PA OTKRILI NEVJEROJATNU STVAR: 'Ovo radi više od trećine građana, jeste li i vi među njima?'

Oglas

Obitelj iz Omiša ima novca kao blata jer su otkrili 1 trik

Oglas

Sponsored by Midas